

Andaluzija

Granada, poulični flamenko

Malo bolj za šalo, kot zares, sem nekega dne jasno in glasno izjavila, da po ogledu severnih dežel Evrope, bi se bilo treba obrniti na njen jug. In že je bila tu sprejeta ideja potovanja k Gibraltarju. Torej v Andaluzijo. Nismo se zavedali, kakšno veliko potovalno nalogo smo si zadali. Malo se nam je začelo svitati ob pregledu raznih vodičev in potopisov, večinoma v angleškem jeziku, v domačem jih je bilo bolj malo. Zakaj je tako, nam je po opravljenem potovanju, bilo jasno.

Potovanje v deželo, ki jo letno obišče nekaj milijonov turistov, zaradi njene naravne lepote, še bolj pa zgodovine, kjer so vsi (Feničani, Romani, Vizigoti, Mavri, Judje, in Španski konkvistadorji) pustili svojo sled. Morda še bolj zaradi pestrosti dogajanj v obliki ferie, fieste, flamenka, ko je vse na nogah, in ko se premešavajo verska čustva procesij s sklonjenimi glavami vernikov, ki žebrajo in tudi glasno vzdikajo molitve, da bi tako izrazili brezprizivno pripadnost Devici Mariji (tudi v Španiji je mati najvišje rangirana) z onimi vzdiki in hripavo zapetimi pesmimi cantaoresov (pevcev flamenka) ob strastnem umetelnem zveranju plesalcev flamenka, njihovemo štokljanju visokopetih plesnih čevljev in kastanjet ob spremljavi melodične španske kitare, katere akordi zadevajo direktno v srca vseh starosti, saj se na strune igra tako strastno, kot da bodo ob vsakem akordu popokale na total. K temu seveda sodi tudi ritual oblačanja od črnih oblačil in naglavnih rut iz tenčice v procesijah do pikčastih krinolin, ki jih nosijo

plesalke flamenka. K temu dodajmo še po pravilu črne oprijete obleke soplesalcev, ko misliš, da bo pri vsakem strastnem gibu plesa, popokal vsak šiv, posebno tisti nizdol od pasu. V času fieste v Seville so od deklic do zrelih žensk vse oblečene tako kot plesalke flamenka in začuda izgledajo mično, ne glede na postavo. K vsemu temu je potrebno pridodati odlično hrano, zabeljeno z originalnim domačim oljčnim oljem. In da se ne pozabim pršut ali jamon kot oni pravijo, šeri vino in jereški konjak. Pa okusnih tapasov vseh vrst.

Posebno poglavje je subtropsko vreme, ko sonce žge od srede maja do konca jeseni. Prav tako posebna dramatična pokrajina, največkrat brez gozda in puščavnato planotasta, se od morja dviguje v višino v tritisočake. Pa reke, ki so si trmasto utrle svojo pot, večkrat tudi v soteskah globokih do 100 metrov in več.

Kaj vse umestiti v potovanje, ki naj traja 15 dni, plus minus kak dan, kdaj odpotovati, da nam ne bi bilo prevroče, in tudi, kako se izogniti množici turistov, katere zgodovinske znamenitosti si ogledati itd. je bilo potrebno ugotoviti.

Načrtovali smo prepeljati vse pokrajine Andaluzije in si ogledati njihova glavna mesta. In mogoče poleg teh še nekatere mikavne vasi. Tako so se znašli na našem seznamu : Almeria, Jaen, Sevilla, Cordoba, Granada ter Cadiz, Ronda, Ubeda in takoimenovane španske bele vasi.

Na poti domov zavijemo še na enodnevni ogled Valencie, pa skozi žepno državico Andorro, ter ogled znamenite francoske srednjeveške trdnjave v Carcassonu. Čisto na koncu še v Montpellier, ki nam je bil ob poti.

V nedeljo 19. aprila smo pričeli potovanje. Prvi dan smo prepeljali 713 km , od tega približno 150 tunelov, z enim večjim postankom za kosilo in se ustavili na postajališču obmorskega mesteca San Bartolomeo al Mare. Postajališče je lepo, s sanitarijami in z možnostjo. tuširanja ter pomivanja posode. Voda je pitna. Cena 12 evrov (brez računa!) , pokazati je treba CCI kartico. Postajališče je bilo živahno, saj tukaj parkirajo domačini, ki tako preživljajo prosti čas.

San Bartolomeo al mare, zvečer

Drugo jutro smo pohiteli na pot, da bi se izognili jutranji gneči mimo večjih mest in zopet smo vozili ves dan z obveznim večjim postankom za kosilo. Naš potrpežljivi pes, dolgih potovanj vajen, je ležal in dremal na tleh kabine.

Pozno popoldan okoli osmih zvečer ko je sonce še precej toplo sijalo smo zapeljali v prvi španski kamp "Camping Las Palmeras" (17 evrov na noč za "Dos personas e un perro" -dve osebi in pes- z ACSI kartico) v bližini španske Taragone.

Prvič smo bili v kakem španskem kampu. Prepotena, a dobro razpoložena, sem starejšemu gospodu na recepciji, ki je zahteval osebne izkaznice, poleg najinih OI, dodala za štos še evropski potni list našega perra. Zabavala sem se, ko sem gledala, kako ni vedel, kaj bi z njim, ni pa hotel pokazati, da ne ve. Obračal ga je pa listal in mi ga brez besede naposled vrnil. Po opravljenih formalnostih na recepciji nas je čakal gospod na kolesu in za njim smo odpeljali na točno, za nas določeno, mesto. Ob morju in ogromni peščeni plaži. Ojoj in z žičnato visoko ograjo med nami in plažo. Zapovrh pa je takoj ob kampu speljana železnica (še iz časa Franca!) in precej pogosto je mimo hrupno pripeljal potniški vlak, ki povezuje petmiljosko Barcelono z zaledjem.

Taragona, Camping Las palmeras, obala

Zgodaj zjutraj smo se podali na pot po autopisti z oznako p ali APp, kar pomeni avtocesto, ki je plačljiva za razliko od avtovie, ki je enako odlična, a se ne plačuje. Malo prometa je na autopistah, malo ali nič tovornjakov, počivališča le ob črpalkah za gorivo. Po njih smo vozili mirno in brez nervoze obenem pa občudovali lepo pokrajino samih nasadov pomaranč. Zelena drevesa, oranžni plodovi. V nedogled. Nato peljemo po planotastem naravnem parku Cabo de Gata-Níjar in pustimo nenaseljeni pokrajini različno obarvanih tal od rdeče, rumene, oker pa zopet do svetlikajoče sive v odvisnosti od njihove sestave. Pokrajina je s kilometri pridobivala na svoji dramatičnosti in divjosti, in v prihodnjih dneh proti Granadi smo prevozili področje Desertio de Tabernas, kjer je Sergio Leone snemal s Clintom Eastwoodom svoje westerne z oznako “špagetarski”, a to nas v naših mladih letih pustolovščin željnih ni motilo, da ne bi napolnili kinodvorane s svojo pristotnostjo in uživancijo.

Toro- prav pogosti motiv ob cesti

In ko se tako umirjeno s planote peljemo navzdol proti morju zagledamo v daljavi naokoli vse belo. Kaj le bi to bilo? Pridemo bliže in ugotovimo da so to tople grede. Nikjer ne vidiš niti ped zemlje. V toplih gredah vidimo, kolikor moremo celo drevesa. Smo v pokrajini Almeria. kjer pridelajo največ zeljenave in jo izvažajo po celi Evropi. Je nekakšen zeljenavni vrt Evrope. Njeno glavno mesto je enakoimenovana Almeria, od nekoč pomembna luka tudi za Severno Afriko. Do tu je segala slavna Al Andalus mogočna država od nekako 8.stoletja naprej. Sem so potem v srednjem veku pribežali Mavri pred pogromom inkvizicije in nasilnega pokristjanjevanja španskih kraljev Isabele in njenega moža kastiljana Fernanda III. Napisi za luko so tudi v arabščini. Mi smo se zapeljali v kamp "Camping Roquetas" v neposredni bližini morja in ob robu mesta. Do njega pelje lahko bi se reklo zelo zanemarjena ozka cesta, med toplimi gredami, da smo se malo bali, da smo zašli. Pa nismo. Kamp je velik ograjen z najmanj štirimetrsko ograjo s kamerami, tako da daje občutek varnosti in tudi tesnobe. V notranjosti je vse lepo urejeno, čisto, z ogromnim bazenom in s plažo ob njem. Vrata proti morju se zvečer zaklenejo. Do morja se pride po zanemarjeni pešpoti. A morje je lepo, plaža peščena. Kamp ima majhno trgovino, v kateri smo kupili okusen kruh in veliko vloženih artičok. Pomaranče pa nisi mogel kupiti nikjer, kar je bilo paradoksalno

pri tolikih plantažah. Kamp nas je stal 14.55 evra po priložitvi ACSI kartice. Drugo jutro smo želeli takoj, ko se odprejo vrata kampa - torej ob osmih zjutraj, zbežati iz tega toplogrednega okolja. Samega mesta Almeria si nismo ogledali.

Almeria, Camping Roquetas obdan z visoko ograjo

Peljali smo po obrobju Nacionalnega parka Sierra Nevada. Njeni vrhovi dosegajo več kot 3000m v višino in so bili zasneženi. Po približno 200 km smo se po avtovii spustili v Granado osrednje mesto enakoimenovane province. Medtem ko ima Sevilla strast, Cordoba srednjeveški šarm ima Granada ostrino in flamenko. V 13. stol., ko sta prej omenjeni mesti padli v krščanske roke, je Granada ostala 250 let edina neodvisna "državica" - emirat, takoimenovana "Nasrid Emirate" Tu so se zgrinjali islamisti - ubežniki iz vse Španije in še danes je tu 10% tega prebivalstva njihovih potomcev.. Miniaturno glavno mesto emirata je bila visoko na hribu v 9. stoletju zgrajena Alhambra z dvorom, palačo utrdbo in celo poletno palačo s čudovitimi umetelnimi vrtovi Generalife (zgrajeni 1302 -09). Granada je v tem času imela 350.000 prebivalcev in je bilo najbogatejše evropsko mesto z lastno univerzo. Dvorne zdrahe so Alhambro in Granado pokopale in 1492 sta vanjo z vojsko prispela krščanska Isabela in Fernando III in obljubila toleranco do življa. A sta obljubo prelomila in takoj izgnala Jude nato 1570 in 1610 še Arabce. Cele družine so zbežale v Maroko in še danes nekater hranijo ključne svojih domov, saj se spominjajo raja v katerem so trije narodi Španci, Judje in Arabci živeli v popolnem sožitju. Vse je bilo demolirano in porušeno ter padlo v pozabo. Celo Napoleon je mnogo let pozneje Alhambro spremenil v konjušnico z barakami. Pisatelj Washington Irving je s svojim delom Pripovedi iz Alhambre (Tales of the Alhambra) pripomogel k večni slavi tega mesteca. Sedaj je Alhambra (po arabsko "rdeči grad") restavrirana v prvotni obliki. V rdeči opeki na vrhu hriba se ponosno

dviguje nad Granado, saj sodi med World Heritage Site in je najbolj obiskana evropska destinacija. Nekateri celo pravijo, da jo moraš videti preden umreš.

Torej namestili smo se v mestnem kampu "Camping Sierra Nevada". To je v bistvu park s 130 parkirnimi prostori; skozi vse leto je zelo zaseden. Ima pa vse od velikega bazena do male trgovine in tudi tu, kot povsod po kampih, je bila voda pitna. Kampa se drži istoimenovani majhen motel. Vse je ograjeno z visokim zidom in vhod vanj je z ulice skoraj neopazen. (Cena 19 evrov). Postaja mestnega prometa je pred njegovim vhodom. Središče mesta je z enim vmesnim presedanjem hitro in lahko dosegljivo.

Prvi dan smo si ogledali mestno središče z mogočno katedralo in ob njej Capillo Real (zgrajena 1505 -1507) kraljevsko grobnico Ferdinanda in Isabele ter njune hčere Ivane Blazne in njenega moža Filipa Lepega. Njihovi kipi so iz carrarskega marmorja. Razstavljen, med drugimi, je tu tudi Isabelina krona in Ferdinandov meč. Od premnogih palač pa le Palacio de la Madraza le od zunaj, ker jo restavrirajo. Ob katedrali je živahno. Med mnogimi lokalčki smo izbrali enega na majhnem trgu, da bi si od zatohle notranjosti katedrale in grobnice privoščili malo svežega zraka. In že smo priča pouličnemu flamenku. Pristopila mi je lepa ženska poznih srednjih let, me toplo objela, vročila vejico rožmarina – simbola Granade, mi razprla dlan in prerokovala. To me je potem stalo pet evrov. Še danes ne vem kako, da sem vse, kar je povedala v španščini tudi razumela. Sprehodili smo se po znamenitih mestnih ulicah ob reki Darro in arabske četrti Albaicina. V turističnem centru na Plaza Nueva smo hoteli kupiti vstopnice za obisk Alhambre za naslednji dan, a so bile razprodane. Svetovali so nam naj jih poskusimo kupiti direktno ob vhodu vanjo. Drugo jutro smo zgodaj ujeli na Plaza Isabel la Catolica majhen ozek avtobus, ki je spretno vozil po ozkih ulicah navzgor k Alhambri. Tu je že stala nepregledna množica ljudi, čakajočih na vstopnice. Opazili smo, nek prostor z računalniki in tu smo lahko kupili vstopnice preko interneta relativno hitro. Ni bilo dovoljeno vnašati hrano in pijačo (lahko pa si jo kupil v notranjosti, v kiosku). V palače so spuščali po urah napisanih na vstopnicah. Alhambra se nadaljuje v Generalife – poletna palača z negovanimi vrtovi vse od 13. stol. dalje. Najmanj štiri do pet ur smo si vse ogledovali in se čudili tej najlepši islamski kulturi v Evropi.

Granada, Alhambra, pogled od spodaj

Granada, pogled z Alhambre na maversko četrt Albaicín

Generalife, vrtovi

Granada, Alhambra, notranjost palače

Kamnite čipke

Granada nas je očarala, a mi smo hiteli dalje v pokrajino in mesto Cordobo. Reka Guadalquivir deli provinco na severno hribovito Sierra Moreno in južno z oljkami in vinogradi bogato pokrajino. Ustavili smo se zopet v mestnem kampu ("El Brillante" na Aveniji El Brillante, 32,50 evrov na noč) v bližini mestnega središča, ki smo ga dosegli z avtobusom mestnega prometa št. 41 in s postajo tik ob kampu. Cordoba je sedaj osrednje veliko mesto. Izmed vseh mest najbolj umirjeno in s pridihom srednjega veka. Pod islamom (10.stol.) glavno mesto Iberskega polotoka. Imelo je 12 predmestij in pol milijona prebivalcev arabcev- muslimanov, judov- safardov, kristjanov, ki so živeli v velikem sožitju. Tu so bile mošeja, sinagoga palače s patii, parki, kopališča in znamenita univerzo z veliko knjižnico, observatorijem. Cordoba ni bila le center trgovanja in učenosti ampak tudi kalifat, in direktni konkurent Meki in Jeruzalemu. Dva slavna filozofa iz 12. stoletja sta tu živela: musliman Averroies in jud Mnamoides. Pravtako je rojstno mesto filozofa Seneke. Ko pa sta Cordobo zasedla kastiljan Ferdinand III in Isabela so sledili pogromi nad nekatoliki. Arabci in Judje so bili pregnani, vse je zamrlo in Cordoba je nazadovala na provincialno raven vse do danes.

Prvi dan bivanja smo se sprehodili po ozkih ulicah Juderie s sinagogo (zgr. 1315). (Samo še dve sta v Španiji v Toledu in Madridu, vse drugo je bilo uničeno po izgonu judov 1492). Ogledovali smo si prelepe patie z raznolokimi, lepimi ornamentami na ploščicah in obveznimi fontanami po sredi. Vse lepo in minimalistično. Hiše ozkih ulic so bele in z lončki rož po celi fasadi. Najlepša Calleja de la Flores. Majhne trgovinice z ličnim filigranskim nakitom in drugimi spominki. Sledil je ogled Mezquite nekoč mošeje. O tem priča še ohranjen minaret Torre del Alminar. Mezquita je bila tudi utrdba in ko vstopiš skozi vrata zagledaš kot prvo nasad pomaranč Patio de los Naranjos. Tu se kupijo vstopnice. Mošeja je bila delno podrta in v njeni sredi sezidana katedrala. Ob njej je dvorana z 850 slikovitimi stolpi povezani z oboki med njimi, pa še ohranjena muslimanska molilnica Mihrab s prelepo štukaturo, skratka vsega malo mešano a skupen učinek je enkraten.

Veliko tapas barov je bilo tod okoli. V enem izmed njih smo posedeli. Drugi dan smo se ponovno znašli v tem delu mesta, le da smo ogleda razširili izven obzidja in občudovali vodo ujeto v kaskadah tik ob njem. Nadaljevali k reki Guadalquivir v neposredni bližini in z znamenitim mostom Puente Romano iz rimskih časov in Stolpom Torre de la Callahora ob njem. Vse na novo lepo restavrirano in dovoljeno le pešcem. Pot nas je vodila nazaj skozi druga znamenita vrata Puerta del Puente v skver s figurami – železnimi kipi Don Kihota. Velikokrat smo se v ozkih ulicah zgubili in zopet našli pot v živahno mestno središče. Globalizacija je naredila svoje. Povsod trgovine z enakimi imeni, kot pri nas.

Puente Romano s stolpom v ozadju

Porta del Puente s skulpturami iz Don Kihota

Cordoba, priča arabske preteklosti

Fasade hiš s cveticami v lončkih, ki so večinoma obarvane v živo modro

Cordoba, priča preteklosti, ozka, a kljub cvetlicam temačna ulica Juderie

... in sedanjost Cordobe -tapas bar, eden od premnogih

Nadaljevali smo pot v pokrajino samih oljčnih nasadov - Jaen. Enakoimenovano osrednje mesto smo zaobšli in smo se ustavili v mestu Ubeda, ki je poleg obližnjega mesta Baeza na seznamu UNESCOVE kulturne dediščine (od leta 2003). Leži na majhnem griču, nismo mogli nikakor odkriti kakega primerne parkirišča. Tako da smo parkirali kar v neki ulici ob parku. Že po nekaj korakih se je dalo ugotoviti, da nekoč aristokratsko mesto danes deluje živahno, a provincialno. Ostanki nekdanjega razkošja in slave so premnoge palače v slogu italjanske renesanse in med njimi trgi z onim najbolj poznanim Plaza del 1. Mayo, kjer je tu srednjeveška inkvizicija javno sežigala "krivovernike" na grmadah. Je pa Ubeda poznana tudi po značilni keramiki temno zelene barve. Vstopila sem v en tak prodajni atelje z imenom Tito in ga kmalu zapustila, saj je bilo vse zelo zelo drago.

Ubeda, polna palač častitljive starosti

Ubeda, pouk zgodovine najmlajših

Ubeda, nekoč je na tem trgu vladala inkvizicija, danes tu vlada spokojnost

Odpeljali smo v Sevillo. To je veliko mesto s 700.000 prebivalci. V aprilu sta si sledila festivala Semana Santa in Feria de Abril, ki sta privabila ogromno turistov, kljub temu, da je v času festivalov cene poskočijo tudi do 30%. Pa tudi ni najbolj varno mesto. Mi smo pripotovali zadnji dan fieste. Odločili smo se parkirati na javnem ograjenem avtodomarskem parkirišču (s toaletnimi prostori, priključkom za elektriko, 15 evrov) ob reki Guadalquivir. Pripeljali smo v mesto, ki je zaradi festivala spremenilo prometni režim in po nekaj poskusih po prometnih ulicah, kjer so v običajen promet vključene tudi kočije s konji, vsi nervozni končno prispeli na cilj. Tu je bilo že mnogo drugih parkiranih vozil, eno celo iz Slovenije. Napotili smo se v mestno središče, do katerega smo morali pešačiti in to po precej dolgi poti in mimo ogromnega in zelo okrašenega festivalskega prizorišča, kjer se je pelo, plesalo in jedlo, kajti tudi avtobusi mestnega prometa so peljali po popolnoma drugačnih progah. Izogibati se je bilo treba številnim kočijam. V njih pa razpoloženi ljudje oblečeni ferii primerno, ženske, vseh starosti v pikčastih oblekah, moški v črno črnih z značilnimi klobuki. Rahlo je pričelo deževati. Ta veselost in zmešnjava nam na naš že nekoliko umirjeni temperament ni sedla. Odločili smo se, da bomo ogled mesta opravili z oglednim avtobusom. Bil je dobro organiziran in speljan po vseh mestnih barrih (predelih). Polno informacij smo slišli. Začeli so s tem, da je Sevilla je mesto sonca, ki tu sije skoraj vse dni v letu (mi pa v dežju!) in da mit pravi, da jo je ustanovil grški junak Herkules. V času Romanov ni cvetela pač pa je v času Arabcev je tu bila zgrajena velika džamija in tudi obzidje jo je obdajalo. Po prihodu kastiljana Ferdinanda III je postala glavno mesto Kastilje. Z velikimi Kolumbovimi

potovanji in odkritji Novega sveta (1492,1493,1498 in 1503) prevzame glavni trgovinski monopol z novoodkritimi zemljami. Razvije se v najbogatejše kozmopolitansko mesto na zemlji. V barriu El Arenal so kokvistadorji – zavojevalci novega sveta razkazovali svoje kolonilno zlato. Leta 1649 kuga prepolovi mestno prebivalstvo in Cadiz prevzame njeno vlogo, predvsem trgovanje z Ameriko. Sevilla nazaduje. V Španski državljanski vojni 1936 je to mesto nacionalistov. Leta 1992 je bila tu svetovna razstava Expo. Leta 2012 kriza ni šla mimo nje in vsak četrti prebivalec je nezaposlen. Zgodovina flamenka govori, da so njegove korenine tu v prašnjavih tavernah romskega barria Triana. Tu je tudi postavljen spomenik Pacu de Lucii, najboljšemu kitaristu flamenka. (Dvakrat je gostoval v Ljubljani!). Da imajo muzej flamenka je samoposebi umevno. Dobršen del centra zavzemajo parki Marie Luize z lepimi paviljoni iz časa Expa. Pred vsem tem pa veliki trg Plaza de Espana. Ob njegovem robu stoji mogočna stavba Fabrice de Tobacos, nekoč tovarne cigar, kjer je delala zapeljiva Carmen, ki jo je v svojem romanu opisal in ji dal večno slavo Prosper Merimee in nato še uglasbil Georg Bizet. In tako naprej. Po dobri uri trajajočem ogledu smo izstopili in se malo oddahnili v najbližnji taverni. Ko smo hoteli zapitek plačati, nam je starejši natak na pult s kredo napisal račun, kar se nam je zdelo zelo smešno. Prikazalo se je sonce izza oblakov in smo jo mahnili navkreber po živahnih ozkih ulicah proti največji katedrali na svetu. Njene dimenzije so 126 m x 83 m. Stoji na mestu Almohad džamije (1184). Še leta 1248 so kristjani uporabljali džamijo kot cerkev, nato jo podrli do tal in zgradili katedralo. Minaret 104 m visok imenovan Giralda še stoji. Je najbolj perfektno popolna islamska gradnja na evropskih tleh. V 16. stol. so kristjani na njegov vrh dodali simbol mesta El Giralillo. Vhod v stolp- minaret je v notranjosti katedrale.

In ko prispemo do katedrale tu stoji ogromna vrsta ljudi, ki čaka na vstopnice. Po balkansko se zrinem do nekoga pri vhodu ali bi mi kupil dve vstopnici, a me po hladno angleško odkloni. Seveda mi je bilo nerodno, ampak poskusiti ni bil greh. Skrušeno se postavim na konec vrste. Da bi čakanje na vstopnico delila z drugimi Vmes si vloge razdelimo tako, en skoči po sladke priboljške in sladoled, drugi čaka v vrsti. Začudo se je vrsta premikala kar hitro. Katedrala ne da je velika, je tudi neizmerno razkošna in bogata. Plus je tu še grob-spomenik Krištofa Kolumba (ali kot mu tudi pravijo Kristobolo Colon). V tihi poltemi smo si nekaj tega ogledali. Vračali smo se mimo stare velike arene za korido pred katero stoji kip slavnega matadorja Romera, ki je menda potolkel do smrti 5000 bikov. Moje slikanje ob kipu matadorja, ki izraža eno samo strast, se je smatralo za obvezno. Zaveznica matadorjev je sicer Devica Marija imenovana Macarena, katere bazilika je na drugem koncu mesta. V času Sante semane njen kip nosijo po mestu v procesiji in vpijejo Macarena gaupa (lepa). Kip ni samo lep ampak tudi poln draguljev, ki so jih darovali bikoborci za svojo srečo .

Sevilla, visoki, pisani vhod na prizorišče Ferie

Sevilla, tako smo čakali na vstopnice za ogled največje katedrale na svetu

Sevilla, promet s kočijami, tu povsem običajna stvar

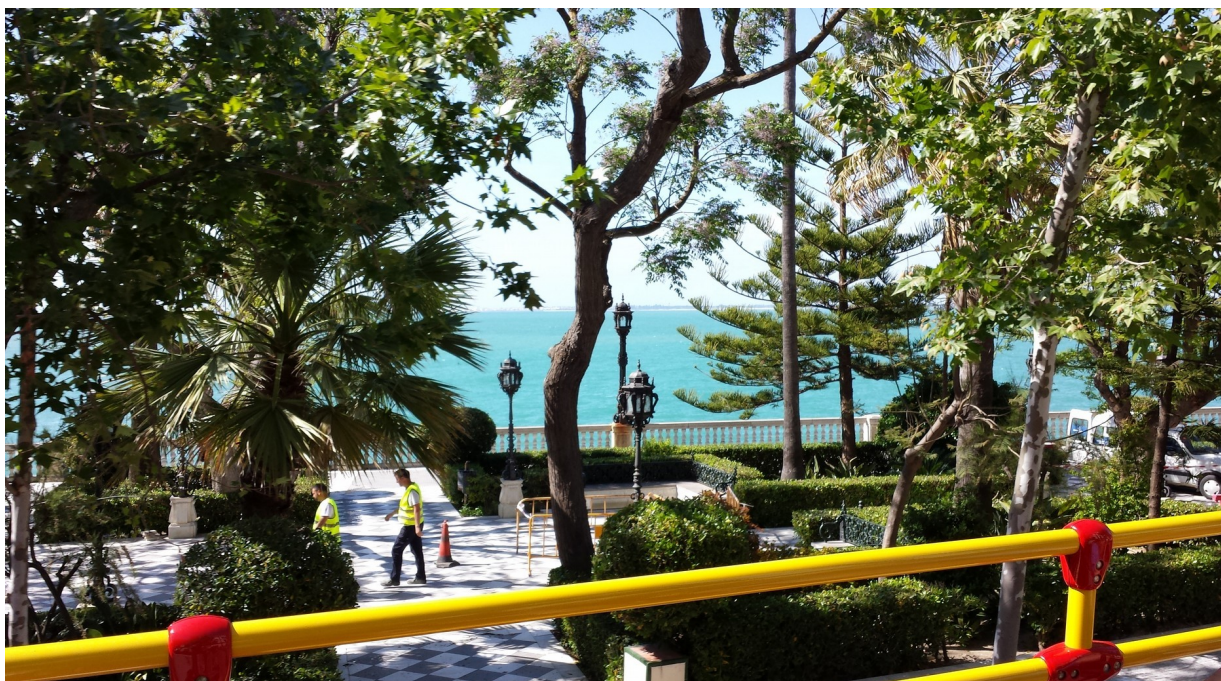

..... pravtako petje in plesanje flamenka

Sevillo smo zapustili zgodaj zjutraj in se napotili proti obali Atlantica v malo turistično mesto El puerto de Santa Maria. Ustavili so se v kampu in plaži “ Los Dunas de San Anton”. V naslovu mu piše “primera categoria”(23 evrov). Tretjina kampa je popolnoma ravna in namenjena avtodomarjem preostali del je v pinijevem gozdu. Avtodomarjev je bilo veliko, večinoma iz severnoevropskih držav. Lepa priobalna pešpot vodi na obe strani od kampa in tista na levi strani je bila za nas interesantna. Približno v 20 minutah smo po njej prišli do malega mestnega pristanišča, kjer smo vkrcali na katamaran in prepeljali do mesta Cadiz, ki leži na skrajnem delu ozkega polotoka. Cadiz je bil naš cilj do katerega smo hoteli priti. Za Cadiz pravijo, da je najstarejša evropska naselbina. Ni veliko mesto. V dveh urah lahko obhodiš vse znamenitosti, ki jih je tu zapisala in zapustila zgodovina. Bilo je vroče in ni se nam dalo hoditi pa smo prvi dan ogled mesta opravili z avtobusom. Drugi dan smo ležerno hodili po ozkih ulicah in se ustavili tu in tam, še posebej pa na glavni tržnici Mercado Central, ki na zunaj deluje kot nekakšna operna zgradba in ki je v svojem gromozanskem “trebuhu” ponujala zelenjavo, sadje in morske dobrote vseh vrst in velikosti, nedopovedljive svežosti kot skoraj ta hip potegnjene iz Atlantika. In mi smo kupovali in kupovali, ter skoraj pozabili na majhnost našega hladilnika, ki nam je, svaka čast, med potjo odlično služil. Komaj sem se zadržala, da nisem kupila polmetra visoko drevo - pomarančo na kateri je viselo nekaj malih oranžnih plodov. Tako ti je fino v tem starem, lepem, eksotičnem Cadizu, da si odprt za vse norosti. Po vrnitvi v kamp nas je sonce že pošteno žgalo. Potrebno se je bilo v morju, takoj tu čez cesto, osvežiti. Plaža mivkasta, da se je vdiral do gležnjev.

Cadiz: sončni, očarljivi

Cadiz, poln parkov

Cadiz, plaža na Atlantiku

Po dveh dneh počitka smo se obrnili proti domu. Naš načrt je bil prepeljati več takoiimenovanih "belih vasi". Ko smo vozili, smo jih videvali v daljavi, saj so kot bela gnezda, grajena iz kockastih hiš in skoraj brez dreves, da velikokrat misliš, da si v severni Afriki. Med potjo smo se jih nagledali in smo načrt spremenili ter z glavne ceste zavili na ožjo, a kar precej prometno lokalno cesto, ki nas je pripeljala v Rondo. To eno najstarejših španskih mestec, a je zagotovo tretje najbolj obiskano v Andaluziji. Postavljena gori visoko na hribu Ronda kot gospodarica gleda nizdol v sotesko imenovano El Tejo, ki jo je izdolbla v globino več kot 100 m reka Gvadaluquivir. Od dveh mostov v Rondi je verjetno najbolj slikovit Puente Nuevo. Ko ga enkrat vidiš in pogledaš nizdol v globino ti zastane dih od vse te lepote. Ronda je bila dolga leta maverska utrdba - mesto, številne njene mošeje so bile porušene ali spremenjene v krščanske cerkve. Le nekaj iz teh časov se je ohranilo, kot npr. kopališče Banos Arabes in nekaj negovanih vrtov. Po izgonu maverskega življa okoli leta 1485 je tu zavladovala inkvizicija, ki je domovala v Conventu de Santo Domingo, mogočni stavbi tik ob Puentu Nuevo. Plaza de Toros de Ronda iz leta 1785 je ena najstarejših in najpomembnejših aren za bikoborbe v celi Španiji. Tu sta oče in potem še sin Romero postavila temelje moderni bikoborbi in v njuno čast je tu vsako leto v začetku septembra meseca bikoborba – Corrida Goyesca. Dogodku se reče "Feria de Pedro Romano" (sin), ki traja 14 dni. Takrat se ljudje napravijo v kostume iz časa slikarja Goye. Ta je Pedra upodobil, saj je bil strasten privrženec bikoborb. Lepoto Ronde so ponesli tudi Rilke (zanje je sanjsko mesto), Hemingway (v romanu Komu zvoni je natančno opisan osrednji trg Plaza de Espana, ki je do današnjih dni ostal na zunaj nespremenjen le mestna hiša je sedaj spremenjena v hotel visoke kategorije). Tudi Orson Wels je bil pogosti obiskovalec tega kraja.

Torej, ko smo pripeljali v mesto, smo bili usmerjeni takoj v visoko vzpenjajočo ulico in ko smo že mislili, da smo zašli, smo ob malem parku med hišami zagledali lepo parkirišče. Prazno in brezplačno. V pol ure so se nam pridružili še trije avtodomarji. Le kakih petnajst minut smo bili od osrednje Plaze de Espana in vseh ostalih znamenitosti. Ulica je vodila tako, da je na nekem njenem delu zgrajena razgledna točka- kot nekakšen balkon. Daleč naokrog nam je segal pogled po lepi dolini. Takoj smo opazili živahnost mesta, vajenega turistov skozi vse leto. Razumljivo cene visoke.

Ronda, Puento Nuevo

... in pogled z mostu v sotesko El Tejo

... in še nižje na reko Gvadaluivir

Ronda, vhod v najstarejšo in svetovno slavno areno s kipoma očeta in sina Francisca in Pedra Romera

Ronda, Plaza de Espana, opisana v Hemingwejevem »Komu zvoní«

Pozno popoldne in prijetne volje smo odpeljali naprej. Opustili ogled Marbelle in Nerje in vožnje ob obali. Hoteli smo prevoziti čim več. Pozno a še ob dnevnih svetlobi smo

prispeli v mesto Aguilas v kamp (+ bungalovi) "Bella Vista" (27 evrov) tik ob morju. Kamp je lepo urejen, leži na samem in je zelo ograjen. Zaseden s tistimi iz severnih dežel, ki so tu bili celo od januarja in so se pripravljali vrniti domov, da bi se ognili prihajajočim vročim dnevom in gneči. Parkira se v izredno ozkih boksih, da vidiš v sosedov krožnik. Simpatična starejša soseda, Angležinja nas je prijazno ogovorila. Drugi so bili bolj mrki, verjetno, ker smo bili s psom, saj je v tem kampu vladala ultračistoča. Po mojem so sami gostje poskrbeli za to, saj so delovali, kot ena družina. Dolgo bivanje so si popestrili z ogromnim bazenom, čeravno je bilo do morja nekaj deset metrov in s klubskim prostorom z raznimi zabavnimi zadevami ter sportom, kot namizni tenis. Pa obvezni gril in podobne fore. Meni osebno so šli malo na živce a smo sem prišli le prespati. In zjutraj via Valencia. Vozili smo po plačljivi avtopisti in ugotovili, da nima postajališč ali pa so silno redka. Edino mesto, kjer se lahko ustavite, so črpalke. Na njih smo kupovali sveže pecivo, sladoled ali kavo za sabo. Okoli poldneva smo prispeli v bližino Valencie v postajališče za avtodome Valencia Camper Park. Izjemno lepo urejen in varen. Ima praktično vse kot kamp, celo v sezoni tu deluje restavracija. (17 evrov/ noč). Gospod na recepciji nam je v lepi anleščini povedal, kako pridemo s podzemno železnico do centra mesta, da je naša postaja Psihatrija!, nas oskrbel s prospekti in nam priporočil, kako in kaj naj si mestu ogledamo. Videli smo, da v kampu skrbi praktično za vse od čiščenja naprej. Zgodaj popoldne smo se odpravili na ogled mesta. Tu pa smo se soočili s težavo, ki je bila ta, da zelo malo ljudi ali skoraj nobeden ne govori angleško. Na primer, ti jih nekaj vprašaš po angleško in kažeš z roko po planu mesta, zraven vrtiliš z očmi, skratka postaneš neke vrste pantomimik, da bi oni dojel, kaj ga sprašuješ. Nato dojamemo in reče: "Aha" in začne špansko žlobudrat sto na uro, ti pove vse smeri sveta in in tisoč drugih podatkov zraven z nedopovedljivo samozavestjo, da ti njega in njegovo španščino razumeš. Seveda ne razumeš nič ali pa si napačno predstavljaš vse skupaj, vendar se lepo zahvališ in nadaljuješ svojo pot. Pa velikih mukah smo prišli do postajališča avtobusov za ogled mesta. To kar smo v enem popoldnevu videli je bilo, da je Valencia živahno in čudovito lepo mesto v katerem se staro in novo posrečeno dopolnjujeta. Prekrasne razkošne hiše, in tiste najlepše so bile banke, kažejo na to, da je to pristaniško- trgovsko mesto že od nekdaj izjemno bogato. In to bogatsvo ni skrivalo. Najznamenitejši arhitekt Calatrava je tu zgradil svetovno poznane stvari, ki so zahtevale poseben ogled. Pa njihovo znamenito pristanišče. Pa živalski vrt itd. Sklonili smo glavo in si priznali, da je sem treba priti in tu ostati vsaj en teden, da bi si ogledali prav vse.

Valencia je ohranila razkošne palače

Valencia

Mesto je prijazno do psov, kar ne skriva

in dokaz, lulanje v parku je psom dovoljeno

Drugo jutro smo odpotovali naprej proti Andorri. Bolj ko smo se bližali Pirinejem manj je bila, sicer obdelana pokrajina, obljudena, bolj so bila revna in mestoma zapuščena cela naselja. Kot da se je ves živelj odločil za mesta in to tista obmorska. Ki pa so po mojem skromnem prepričanju prenaseljena in s tem tudi težko obvladljiva, kot npr. Barcelona, ki ima pet milijonov prebivalcev. O Andorri, razen tega da je žepna državnica v Pirinejih, nismo vedeli nič. Govorili smo, da se bomo pustili presenetiti. In res smo bili presenečeni. V Andorri smo vstopili v obmejnem mestecu Santa Julia de Loria in se po dramatični naravi peljali naravnost po eni od njenih treh cest drugega razreda vse do Andorre La Velle, njene prestolnice. Kamp Valira stoji ob cesti zelo navkreber. Bolj majhen kot velik, nas je za eno noč stal 27,14 evrov. Ko sem stopala v recepcijo nisem vedela v katerem jeziku naj pozdravim, a ko je receptor rekel Buenas dias mi je bilo jasno, da je tu katalonščina doma. Lahko smo parkirali kjerkoli in mi smo se takoj na začetku kampa, saj smo drugo jutro mislili pot nadaljevati. Moja prva pot je bila ogled male trgovine. Vračala sem se iz nje z nasmehom do ušes. Sveže francoske bagete, škotski whisky Glen Grant, francosko pašteto fois gras in španski Osborn šeri vino po smešno nizki ceni sem nosila v nakupovalni vrečki. Res da Andorra meri okoli 468 km na kvadrat in ima okoli 85.000 prebivalcev z največjo pričakovano povprečno starostjo, ki je 81 let, brez vojske (njeno delo opravlja posebna policijska garda) in mornarice! (tako piše vodiču) in brez železnice. Ima pa zato 340 hotelov 200 trgovin in 10.2 milijona turistov na leto jo obišče. In ne čudi, da je njihovo geslo Skiing, Shopping & Nature. Glavo mesto leži v soteski hudourniško deroče rek Valire. In ko zunaj sedimo in si ogledujemo okolico, vidimo, da je pod nami prostora, poleg

omenjene reke, samo še za cesto in ob njej, pravi nogometni stadion, ragby stadion, in olimpijski bazen. Vse drugo, kot npr. naselje hiš iz temnosivega kamna v enostavnem turobnem stilu a la kasarne, je potisnjeno navzgor v oba bregova. Vsak košček zemlje je do potanskosti izkoriščen. In ko smo šli na ogled mesta smo v nadaljevanju prišli do majhnega parka, ki je služil tudi kot otroško igrišče. Ob njem prijeten bife, kjer smo se ustavili na pijači in pasli zijala. Ne vem ali se je samo meni zdelo, da so na pogled malce drugačni od Špancev in Francozov, na katere mejijo in ki si oboji prizadevajo "skrbeti" nad malo Andorro. Ta ni članica EU (na meji ob vstopu je potrebno pokazati potni list), je pa članica Združenih narodov. Njena valuta je euro in davki so tu občutno nižji kot drugod. Dizel smo plačali pod evro /liter, v Španiji tudi do 1,4 ali več. Obljubila sem, da bom prinesla sinu, zbiratelju kovancev za 2 evra, andorski kovanec. Nikjer ga nismo mogli dobiti ali kupiti. Povedali so mi, da so prebivalci Andorre ob prehodu na evro dobili komplet kovancev in bankovcev, ki jih čuvajo kot rariteto in raje poslujejo s tistimi iz drugih držav. Bila je nedelja, a so bile trgovine odprte. Tu si lahko kupil praktično vse. Mi nismo, razen hrane, kupili ničesar drugega. Zjutraj smo odpeljali naprej v Francijo. Strma solidna cesta nas je peljala visoko vse do 2028 metrov, kjer je mestoma ležal sneg mimo mnogih, tistim, ki smučajo verjetno poznanih smučarskih središč polnih hotelov vseh kategorij. Na El Pas de la Casa, torej na najvišji točki, smo ustavili in se nadihali prijetnega mrzlega zraka. Seveda tudi malo poslikali. Kamor nam je segalo oko pa ena sama lepota divje narave. Ob cesti nas je vseskozi spremljala ta ali ona reka, vsa deroča in v brzicah se je spuščala nizdol. Po drugem voznem pasu navkreber pa reka vozil večinoma Francozov, željnih poceni nakupov in tudi drugih potujočih.

Zasneženi prelaz El pas de la Casa

Prepeljali smo lepe manjše turistično živahne kraje. Pot nas je vodila do Carcassonna. V kampu "Camping de la Cite" (28,90 evra). Na recepcije mi je ljubeznivo dekle, ko je videla, da smo iz Ljubljane navdušeno pripovedovala o njenem obisku Slovenije in Hrvaške leto prej. In bila je zelo navdušena nad Ljubljano. Ob njenem navdušenju sem se počutila lepo prijetno. Pripisujem, da smo na enake odzive naleteli tudi prej po Španiji. Kakih petnajst minut ob kampu in po potki v senci velikih platan smo potrebovali, da smo se nato podali v strmino do La Cite-a, kot smo šele tu ugotovili, da se mogočna trdnjava na griču imenuje. Mesto Carcassonne je namreč pod njo ob reki Aude. V preteklosti smo parkrat peljali mimo nje, ko smo hiteli domov in vedno si obljubili, da jo enkrat obiščemo in se pridružimo 3,5 milijonom obiskovalcem na leto. Poleti je tu nedopovedljiva gneča. V trdnjavo spuščajo v skupinah. Od daleč izgleda s svojimi 52 stolpi kot iz pravljice in ti s svojo silovitostjo jemlje dih. Toda, ko si enkrat znotraj, izgubi svoj čar in misterioznost. Gneča. Polno lokalov s hrano, različnih vonjav je prvo, kar začutiš. Nato zagledaš vse polno trgovinic s kičastimi "srednjeveškimi" spominki. Pa še tiste, zanimivi in lepi, se porazgubijo. Samo za odžejat se je, sprehoditi ob zidu trdnjave, s katere se vidi mesto z okolico in vrniti iz te zmešnjave. Tudi vročina je naredila svoje. Vrnili smo se in nismo imeli volje oditi na ogled mesta. Zvečer, ko so reflektorji osvetlili La Cite je zopet v svoji magičnosti bila občudovanja vredna. Pravzaprav je v zgodovini mnogim dajala zatočišče, še najbolj pa katarjem, da so se zaščitili pred krutim masakrom v 13. stol. A to je že druga, dolga in predvsem žalostna zgodba verske vojne.

Carcassonne, trdnjava La Cité

Carcassonne, trdnjava La Cité

Drugo jutro smo odpeljali do Montpelliera. Ustavili smo se na majhnem mestnem parkirišču v samem centru. Sprehodili smo se po prostornem kompleksu neoklasicističnih stavb poimenovanih Antigona. Zgrajene so po načrtih španskega

arhitekta Ricarda Bofilla. Pot nadaljevali dobesečno skozi kompleks nakupovalnega centra Le Polygone in od tu v Avenijo - promenado Charles de Gaulle vse do monumentalnega spomenika. Od tu smo videli ostanke starega akvadukta (nekoč je po njem tekla prepotrebna voda iz francoskih alp) in daleč naokoli po mestu, ki ima svojo pomembno zgodovino in je v večni tekmi s Toulusom za prevlado v tem delu Francije. Montpellier velja za mesto mladih saj je kar četrtina prebivalcev študentov. Najbolj se je mesto razširilo po osamosvojitvi Alžirije, ko se je sem vrnilo veliko tam živečih Francozov.

Sledilo je kosilo na enem od postajališč s pogledom na zasnežene Pirineje. Po njem še kratka siesta in vožnja proti domu. Bila je prijetna, zato smo se odločili, da bomo potovali dokler se bo dalo, seveda z vmesnimi postanki. Pripeljali smo do San Bartolomea al mare in tu nas je čakal "naš prvi" parking v postajališču za avtodome. Drugo jutro, obrito z bleščečo sončno svetlobo in še cel dan smo potovali domu naproti. Precej utrujeni, pa ne le od vožnje, ampak bolj od vseh vtisov, smo se zvečer vrnili in naslednje dni potuhnili, vse dokler se ni povrnila izgubljena energija. Veseli, da smo opravili tako veliko in zanimivo potovanje in rahlo negotovi v tem, da se ga bomo še kdaj lotili. Bomo videli. Do tedaj pa:« Hasta la vista!«

P r i l o g a: Podatki o kampih, postajališčih za avtodome, parkiriščih

1. San Bartolomeo al mare, parkirišče za avtodome

Area di Sosta Camper Club Cervo

N 43.92993, E 8.10547 - N 43°55'48", E 8°06'20"

2. Camping Las Palmeras, Taragona

41°07'48.7"N 1°18'42.1"E - N41.130190, E1.311700

3. Kamp Roquetes, Almeria

N36°47'51", W2°35'28"

4. Camping Sierra nevada, Granada

37°11'53.3"N 3°36'42.4"W - N37.198129, W-3.611769

5. Kamp El Brillante, Cordoba

37°53'59.3"N 4°47'12.9"W - N37.899807, W-4.786922

6. Parking, Sevilla

37°21'46.0"N 5°59'42.0"W - 37.362778, -5.995000

7. Los Dunas de San Anton, El puerto de Santa Maria

36°35'15.0"N 6°14'27.0"W - 36.587500, -6.240833

8. Parkirišče, Ronda

N36°44'53.42", W-5°09'54.22"

9. Kamp Bella vista, Aquilas

N37°23'31", W-1°36'34" - N37.391944, W-1.609444

10. Valencia Kamper Park, Valencia

N 39.57963, W -0.44475 - N 39°34'47", W 0°26'41"

11. Camping de la Cite, Carcassonne

N43.20021, E2.35366

12. Parkirišče, Montpellier

N43°36'34.60", E3°53'43.94"

Potopis napisala: Anja Bruvo